

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupen Mgr. Štěpánem Ciprýnem, advokátem se sídlem Rumunská 12, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2016, č. j. 49 Az 68/2015 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Štěpánu Cyprýnovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 5. 2015, č. j. OAM-30/LE-BE02-ZA04-2015, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 18. 10. 2016, č. j. 49 Az 68/2015 – 35. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Přijatelnost kasační stížnosti spatřoval v tom, že v napadeném rozhodnutí krajského soudu došlo k zásadnímu pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud okolnosti, jež stěžovatel uvedl ve své žalobě a jejím doplnění, nijak nehodnotil a nezvážil, omezil se pouze na opakování tvrzení žalovaného, aniž by se uvedenými důvody zabýval po věcné stránce.

[4] Krajský soud nevzal v úvahu, že povinností správního orgánu je zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Z napadeného správního rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný se zabýval tvrzeními stěžovatele jen v minimální míře a prakticky vycházel jen z pohovoru se stěžovatelem. Stěžovatel pak polemizoval s názory krajského soudu i žalovaného, že žádost o mezinárodní ochranu využil jako nástroj k možné legalizaci pobytu, když žalobce tvrdil, že *„jakákoliv žádost o využití mezinárodní ochrany je nástrojem k možné legalizaci svého dalšího pobytu.“* Přístup žalovaného považoval za formulářový.

[5] Při posuzování důvodnosti žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu byl žalovaný povinen vycházet i z objektivně zjištěných a zjistitelných skutečností, nikoliv jen z toho, co mu sdělil stěžovatel. Z příslušných ustanovení zákona o azylu nevyplývá, že by žadatel měl prokazovat, že ve státě, jehož je státním příslušníkem, jsou naplněny objektivní důvody, které vedou k závěru, že jsou nebo mohou být naplněny podmínky uvedené v § 12, § 14 nebo § 14a uvedeného zákona. To, že stěžovatel takové skutečnosti neuvedl, nevylučuje, že tu takové skutečnosti objektivně neexistují a netkví právě v porušování základních lidských a politických práv ve státě, jehož je státním příslušníkem. Uzavřel-li žalovaný v rozhodnutí, že nebyl zjištěn žádný zvláštního zřetele hodný důvod k udělení humanitárního azylu, není takový závěr přezkoumatelný, což krajský soud nevzal v úvahu.

[6] Stěžovatel dále nesouhlasil s posouzením důvodů pro možné udělení doplňkové ochrany, a to zejména stran zjištění situace v zemi jeho původu. Žalovaný se podle něj neměl omezit při zkoumání situace v Rusku pouze na obecné konstatování o neprobíhajícím válečném konfliktu, ale měl zkoumat další okolnosti v tomto státě. Pokud by si žalovaný obstaral objektivní informace o státu, jehož je stěžovatel příslušníkem, zjistil by z dostupných zdrojů, že Ruská federace byla podle výroční zprávy EU o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2014 vyzývána, aby důsledně dodržovala své mezinárodní závazky v oblasti lidských práv. Požadavek na Rusko, aby respektovalo mezinárodní právo, získal zvláštní význam s ohledem na jeho účast na protiprávním připojení Krymu a destabilizaci Ukrajiny. Krajský soud se však těmito skutečnostmi dostatečně nezabýval a nevzal je v úvahu.

[7] V souvislosti se zásadou non-refoulement namítal, že žalovaný musí vycházet nejen ze skutečností sdělených stěžovatelem, ale i jím zjištěných informací o zemi původu, což žalovaný neučinil.

[8] Krajský soud se dále nezabýval námitkou, že žalobou napadené rozhodnutí nesplňuje požadavky stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, když v odůvodnění žalobou

pokračování

napadeného rozhodnutí musí být uvedeny důvody, pro které je žádost zamítána a dále musí být uvedeno, proč nebyly shledány naplněnými podmínky pro udělení doplňkové ochrany, totéž platí i pro humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Takové zákonné požadavky nejsou splněny, pokud se s nimi správní orgán vypořádá pouze obecnými proklamacemi bez vztahu ke konkrétnímu případu, nebo pouze zcela bezobsažným odůvodněním, že *„nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve vlasti vystaven pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných“*.

[9] Stěžovatel dále namítal, že mu v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu nebyla v řízení před správním orgánem dána možnost se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí.

[10] Závěrem stěžovatel konstatoval, že krajský soud chybně vypočetl odměnu ustanoveného zástupce, neboť opomněl úkon právní služby, a to účast na ústním jednání. Ustanovený zástupce stěžovatele tak má právo na odměnu za tři úkony právní služby a s tím spojenou náhradu hotových výdajů.

IV.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[13] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své stručné argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[14] Ve vztahu k námitce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nedostatečně vypořádaných žalobních námitek odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu, zejména na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS. Z něj plyne, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že zde azylově relevantní skutečnosti jsou. Správní orgán nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 - 31, kde uvedl: *„Jestliže soud v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. shledá právní názor správního orgánu správným,*

je logické, že tento názor do odůvodnění svého rozhodnutí převeze. Převyprávěním téhož, jen jinými slovy, by soud k ochraně práv stěžovatele nikterak nepřispěl.“

[15] Podstatou kasační stížnosti je tvrzení stěžovatele, že mu měl být udělen humanitární azyl, resp. doplňková ochrana s ohledem na jeho zdravotní potíže, které měl v zemi svého původu. Institutem humanitárního azylu se zabýval Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí (např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře specifikoval skutečnosti, které jsou obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, tím však není lepší zdravotní péče (srov. rozsudek ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). K situacím, kdy žadateli o mezinárodní ochranu, který trpí závažnou nemocí, může hrozit skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud dostatečně vyjádřil rozsudkem ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89, z něž jasně plyne, že musí jít o závažnou, akutně hrozící nemoc, nikoli pouze o rekonvalescenci. V daném případě ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel měl v Rusku zdravotní potíže (alergické bronchiální astma), které podle něj souvisely se znečištěným životním prostředím v Krasnojarsku, kde bydlel. V Rusku se léčil, dostával léky, pravidelně pobýval v nemocnici a jezdil i na ozdravné pobyty do sanatoria v Soči. Měl tedy přístup k adekvátní zdravotní péči. Od roku 2008, kdy přijel do České republiky, se zde ale neléčil, neužívá léky a cítí se dobře. Nemá tedy žádnou závažnou, akutně hrozící nemoc, která by odůvodňovala udělení humanitárního azylu, resp. doplňkové ochrany.

[16] V případě stěžovatele je nutno poukázat i na to, že o udělení mezinárodní ochrany nepožádal bezprostředně po opuštění Ruska a na území České republiky žije už od roku 2008. Nejpozději od roku 2012 pak pobývá v České republice nelegálně. V lednu 2014 mu bylo uděleno správní vyhoštění, které však nerespektoval. Dne 12. 1. 2015 byl pak rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 (sp. zn. 39T 5/2015) odsouzen k trestu vyhoštění z území České republiky na 2 roky, a to za maření výkonu úředního rozhodnutí z důvodu jeho nevycestování v rozporu s rozhodnutím o správním vyhoštění. Byla mu stanovena lhůta pro vycestování do 26. 1. 2015, ve které opět nevycestoval. Proto mu byl vystaven výjezdní příkaz platný do 9. 2. 2015. Ani poté však stěžovatel území České republiky neopustil. Dne 10. 2. 2015 byl zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 18. 2. 2015 pak požádal o udělení mezinárodní ochrany. Z uvedených skutečností je tak zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádal proto, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat jednoznačnou účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[17] Námitku, že stěžovateli nebyla v řízení před správním orgánem dána možnost se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud se jí proto nezabýval (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[18] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že ustanovenému zástupci stěžovatele krajský soud správně přiznal odměnu pouze za dva úkony právní služby. V řízení o žalobě vznikl

pokračování

zástupci stěžovatele nárok na odměnu za tyto úkony právní služby - písemné podání ve věci samé (replika k vyjádření žalovaného) a účast na jednání před soudem [§ 11 odst. 1 písm. d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Nevznikl mu však nárok na odměnu za úkon právní služby převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, neboť byl stěžovateli ustanoven soudem a podmínkou pro přiznání odměny v tomto případě je konání první porady s klientem [viz § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], což krajskému soudu nedoložil. Skutečnost, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nesprávně uvedl odkaz na úkon právní služby převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu tak nemá vliv na správnost výroku III. tohoto rozsudku.

[19] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[20] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože by to bylo zjevně nadbytečné, neboť podaná kasační stížnost má odkladný účinek ze zákona (viz § 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu).

[21] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[22] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] v celkové výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu Mgr. Davidem Hipšrem v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupen Mgr. Štěpánem Ciprýnem, advokátem se sídlem Rumunská 12, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2016, č. j. 49 Az 68/2015 – 35,

t a k t o :

Výrok III. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 7 Azs 309/2016 - 19, **se o p r a v u j e** tak, že místo chybného „Mgr. Štěpánu Cyprýnovi“ správně zní „Mgr. Štěpánu Ciprýnovi“.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší správní soud ve výroku III. usnesení ze dne 5. 1. 2017, č. j. 7 Azs 309/2016 - 19, uvedl nepřesně příjmení zástupce žalobce. Předseda senátu proto s odkazem na § 55 odst. 5 a § 54 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o opravě výroku III. shora uvedeného usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu